



KOMUNIKAT W SPRAWIE WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH 2021

Podstawową autonomiczną jednostką o charakterze samorządowym w Finlandii zgodnie z ustawą zasadniczą jest gmina. Gmina podejmuje decyzje o wielu sprawach dotyczących jej mieszkańców.

Najwyższym organem decyzyjnym w gminie jest wybierana przez mieszkańców rada. Członkowie rady, czyli radni wybierani są w wyborach samorządowych na czteroletnią kadencję. Następane wybory samorządowe odbędą się w **niedzielę 13.6.2021**.

W wyborach samorządowych mogą głosować i kandydować pełnoletni obywatele Finlandii mieszkający w Finlandii oraz, po spełnieniu pewnych warunków, również obywatele innych krajów mieszkający w Finlandii.

Udział w głosowaniu jest w Finlandii dobrowolny.

W roku 2021 nie odbędą się wybory samorządowe w prowincji Wysp Alandzkich.

Czynne prawo wyborcze - kto może głosować

Możesz głosować w wyborach samorządowych, jeśli jesteś obywatelem Finlandii lub innego kraju Unii Europejskiej, Islandii lub Norwegii i spełniasz następujące wymagania:

- najpóźniej w dniu wyborów (13.06.2021) ukończyłeś/-aś 18 lat
- posiadasz adres zamieszkania w Finlandii najpóźniej od 23.4.2021

Jeśli jesteś obywatelem innego kraju, możesz głosować w wyborach samorządowych, jeśli

- najpóźniej w dniu wyborów (13.6.2021) ukończyłeś/-aś 18 lat
- posiadasz adres zamieszkania w Finlandii nieprzerwanie przez okres co najmniej dwóch lat przed 23.4.2021

Gminą zamieszkania jest gmina w rozumieniu ustawy o gminie zamieszkania. Zazwyczaj Twoją gminą zamieszkania jest gmina, w której mieszkasz.

W wyborach samorządowych w 2021 roku gmina zamieszkania jest określana zgodnie z tym, jaka gmina została wyznaczona jako gmina wyborcy w systemie ewidencji ludności 23.4.2021 o godzinie 24:00.

Informacje dotyczące gminy zamieszkania można sprawdzić w Urzędzie Danych Cyfrowych i Demograficznych (Digi- ja väestötietovirasto).

W wyborach samorządowych możesz głosować wyłącznie na kandydatów z własnej gminy.

Informacja o czynnym prawie wyborczym zostanie wysłana do wszystkich uprawnionych wyborców.

Urząd Danych Cyfrowych i Demograficznych prowadzi rejestr osób uprawnionych do głosowania, w którym znajdują się informacje o wszystkich osobach uprawnionych do głosowania. Do rejestru uprawnionych do głosowania nie trzeba się osobno zgłaszać.

Biuro Danych Cyfrowych i Demograficznych wyśle najpóźniej do **20.5.2021** informację dotyczącą prawa do głosowania każdej uprawnionej do głosowania osobie, której adres zamieszkania posiada. Kartę informacyjną otrzymasz wyłącznie w formie elektronicznej, jeśli korzystasz z usługi świadczonej przez Biuro Danych Cyfrowych i Demograficznych, tj. Suomi.fi - wiadomości (więcej informacji na www.suomi.fi/viestit).

Karta informacyjna zawiera wskazówki dotyczące głosowania, listę lokali wyborczych w pobliżu Twojego miejsca zamieszkania gdzie odbywać się będzie głosowanie przedterminowe oraz informacje o Twoich prawach do głosowania. Do lokalu wyborczego nie trzeba przynosić powiadomienia o czynnym prawie wyborczym, wystarczy dowód tożsamości.

Bierne prawo wyborcze - kto może zostać kandydatem

Jesteś uprawniony do kandydowania, czyli możesz zostać kandydatem w wyborach samorządowych w swojej gminie, jeśli spełniasz następujące warunki:

- gmina, w której zgłaszasz swoją kandydaturę, jest Twoją gminą zamieszkania
- masz czynne prawo wyborcze w którejś z fińskich gmin
- nie jesteś osobą, która nie ma zdolności do czynności prawnych na podstawie orzeczenia sądu.

Zgodnie z fińską ustawą o samorządzie gminnym niektórzy urzędnicy państwowi i wyżsi urzędnicy gminy oraz pracownicy władz miejskich nie mają biernego prawa wyborczego.

Zgłaszanie kandydatów w wyborach samorządowych

W wyborach samorządowych kandydatów mogą zgłaszać

- zarejestrowane partie
- osoby uprawnione do głosowania, które założyły stowarzyszenie wyborców.

Partie same decydują o wystawionych kandydatach zgodnie ze swoimi zasadami. Jeśli chcesz kandydować z ramienia partii politycznej, musisz uzgodnić to z wybraną partią.

Do założenia stowarzyszenia wyborców potrzeba przynajmniej dziesięciu uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy. W gminach o niskiej liczbie ludności wystarczy trzech lub pięciu mieszkańców, aby założyć stowarzyszenie wyborcze.

Dwie lub więcej partii ma prawo do tworzenia sojuszu wyborczego. Dwa lub więcej stowarzyszeń wyborczych ma prawo do utworzenia wspólnej listy.

Na liście kandydatów partii, sojuszu wyborczego lub wspólnej listy może znajdować się maksymalnie półtora raza więcej kandydatów niż liczba wybieranych radnych. W zależności od ilości mieszkańców, do rady wybiera się przynajmniej od 13 do 79 radnych., ale gmina może sama zdecydować o większej liczbie radnych.

Każdy kandydat ma własny numer. Na podstawie zgłoszeń kandydatów sporządza się wydrukowaną na papierze listę zbiorczą kandydatów, na której kandydaci są oznaczani w kolejności numerycznej poczynając od numeru 2. Kandydaci na liście zbiorczej są uporządkowani według partii i wspólnych list. Lista zawiera następujące informacje na temat każdego z kandydatów: imię i nazwisko, numer kandydata i zawód. Dodatkowo z list kandydatów wynika

- jakie partie utworzyły sojusz wyborczy
- jakie stowarzyszenia wyborcze utworzyły wspólną listę
- jakie partie nie należą do sojuszu wyborczego
- którzy kandydaci są kandydatami spoza wspólnych list.

Listy zbiorcze kandydatów zostaną przygotowane we wszystkich gminach 14.5.2021. Listy zbiorcze Twojej gminy będą widoczne między innymi w lokalach wyborczych i na stronach wyborczych fińskiego Ministerstwa Sprawiedliwości (www.vaalit.fi). Jeśli głosujesz w głosowaniu przedterminowym poza miejscem zamieszkania, możesz poprosić urzędnika wyborczego o listę zbiorczą twojej gminy.

Okresy głosowań

Możesz głosować albo w dniu wyborów, w niedzielę 13.6.2021 albo przed dniem wyborczym w głosowaniu przedterminowym. W tych samych wyborach głosować można tylko jeden raz. Fiński kodeks karny przewiduje kary za dwukrotne oddanie głosu.

Głosowanie przedterminowe

Głosowanie przedterminowe w Finlandii rozpoczyna się **w środę 26.5.2021** i kończy **we wtorek 8.6.2021**.

Głosowanie przedterminowe za granicą rozpoczyna się **w środę 2.6.2021** i kończy się w **sobotę 5.6.2021**.

W niektórych lokalach wyborczych głosowania przedterminowego okres głosowania jest krótszy.

Możesz głosować przedterminowo w którymkolwiek lokalu wyborczym głosowania przedterminowego w kraju lub za granicą. Lokalami wyborczymi, gdzie odbywa się głosowanie przedterminowe są:

- w kraju, wyznaczone przez gminy lokale wyborcze do głosowania przedterminowego, najczęściej urzędy gminne
- niektóre przedstawicielstwa Finlandii za granicą
- takie placówki, jak szpitale, oddziały opieki społecznej i zakłady karne. W tych placówkach mogą głosować jedynie osoby, które są tam leczone lub zostały tam przyjęte.
- fińskie statki morskie, które w okresie głosowania przedterminowego znajdują się za granicą. Na statkach morskich głosuje wyłącznie ich załoga. Podróżujący nie mogą głosować na statkach.

Głosowanie w dniu wyborów:

Głosowanie odbywa się w **niedzielę 13.6.2021 w godzinach od 9:00 do 20:00**.

W dniu wyborów można głosować wyłącznie w lokalu wyborczym wskazanym na przesłanym powiadomieniu o czynnym prawie wyborczym.

Głosowanie w domu:

Jeśli Twoja mobilność lub aktywność jest ograniczona do tego stopnia, że nie możesz dotrzeć do lokalu wyborczego bez nadmiernych trudności, możesz oddać głos w domu w terminie głosowania przedterminowego.

Głosowanie w domu należy zgłosić najpóźniej **we wtorek 1.6.2021** przed godziną 16:00. Zgłoszenie należy przekazać do centralnej komisji wyborczej gminy zamieszkania, której dane kontaktowe znajdziesz w powiadomieniu o czynnym prawie wyborczym. Opiekun zamieszkały w tym samym gospodarstwie domowym może, pod pewnymi warunkami, głosować w tym samym czasie.

Głosowanie korespondencyjne:

Jeśli przebywasz za granicą przez cały okres głosowania przedterminowego i w dniu wyborów, możesz również głosować za zagranicą za korespondencyjnie.

Aby zagłosować korespondencyjnie, należy zamówić pakiet do głosowania w Ministerstwie Sprawiedliwości na adres zagraniczny. Zamówienie można złożyć nie wcześniej niż trzy miesiące przed dniem wyborów. Jako osoba posiadająca czynne prawo wyborcze jesteś odpowiedzialny za zamówienie pakietu do głosowania odpowiednio wcześniej, aby mieć

czas na zwrócenie koperty z kartą do głosowania do centralnej komisji wyborczej w Twojej gminie w terminie określonym w ordynacji wyborczej.

Jak głosować

Głosowanie przedterminowe i w dniu wyborów odbywa się w lokalu wyborczym. Możesz głosować tylko na jednego kandydata z listy zbiorczej kandydatów dla Twojej gminy.

1) Potwierdź swoją tożsamość urzędnikowi wyborczemu, okazując paszport, dowód osobisty, prawo jazdy lub inny podobny dokument. Urzędnik wyborczy wyda Ci kartę do głosowania.

2) Udaj się do kabiny do głosowania. W kabinie do głosowania może znajdować się tylko jedna osoba.

3) Zaznacz na karcie do głosowania numer kandydata, na którego głosujesz. Możesz głosować tylko na jednego kandydata. Wpisz numer kandydata w owalnym polu na karcie do głosowania. Nie umieszczaj na karcie do głosowania żadnych innych oznaczeń. Złóż kartę do głosowania tak, aby zaznaczony przez Ciebie numer pozostał wewnątrz zagięcia i nie był widoczny z zewnątrz.

4) Tak złożoną kartę do głosowania przekaz urzędnikowi wyborczemu. Urzędnik opieczętuje kartę.

5a) Jeśli głosujesz w dniu głosowania, wrzuć opieczętowana kartę do urny wyborczej. .

5b) Jeśli głosujesz w głosowaniu przedterminowym, **urzędnik wyborczy przekaze Ci kopertę zwrotną, w której umieścisz opieczętowaną kartę.**

Jeśli Twoja zdolność do wpisania numeru kandydata na karcie do głosowania jest zasadniczo osłabiona, będziesz mógł skorzystać przy głosowaniu z pomocy wybranego przez siebie pomocnika lub urzędnika wyborczego. Pomocnik nie może być osobą kandydującą w wyborach ani bliskim krewnym kandydata. Pomocnik zobowiązany jest do zachowania tajemnicy wyborczej, czyli utrzymania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z głosowaniem.

Informacje dodatkowe

- Informacji dodatkowych udziela centralna komisja wyborcza gminy (keskusvaalilautakunta).
Pytania dotyczące indywidualnego prawa do głosowania należy kierować do Urzędu Danych Cyfrowych i Demograficznych.
Dane kontaktowe obu urzędów znajdują się powiadomieniu o czynnym prawie wyborczym.
- Adresy i godziny otwarcia lokali wyborczych do głosowania przedterminowego, wskazówki dotyczące głosowania korespondencyjnego, informacje o kandydatach oraz inne informacje o wyborach można znaleźć na stronach wyborczych fińskiego Ministerstwa Sprawiedliwości: **www.vaalit.fi**.
- Informacje o kandydatach w wyborach samorządowych dostępne będą na stronach wyborów Ministerstwa Sprawiedliwości po 14.5.2021 a informacje o miejscach głosowania przedterminowego po 12.4.2021 r.
- Jest to zaktualizowana wersja komunikatu prasowego opublikowanego w grudniu zgodnie z ustawą o odroczeniu wyborów samorządowych w 2021 roku (256/2021).

Urząd Danych Cyfrowych i Demograficznych 29.3.2021